

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

Helyi jelentőségű védett természeti terület neve: Dégenfeld kastély parkja	
Utoljára módosítva: 2013-10-14 12:56:45	
Megye: Hajdú-Bihar	Községhatár: Téglás
A terület kiterjedése: 7.8317 hektár	Védetté nyilvánítás év: 1976
GPS koordináták: É 47°42'56.52" K 21°40'1.41"	
Felmérést végző személy(ek) neve: Sándor István	
E-mail címe(k): afiumvet@gmail.com	

<p>A terület megközelíthetőségének leírása (pl. melyik utcán kell elhagyni a települést stb.): Téglás belterületén, bejárata az Úttörő utcán található. Jelenleg magánterület, nem látogatható, a kastély felújítása folyamatban van.</p>
<p>Terület rövid, szöveges bemutatása (max. 2000-2500 karakter): megközelíthetőség, terület jellegének leírása (pl. természetes erdőfolt puhafa ligeterdővel stb.): A ma is látható kastélyt, udvarházat a földmérő-mérnöki végzettségű arisztokrata Bek Pál építtette, a nagyközség lakott területének határán egy enyhén kiemelkedő magaslaton, egy korábban épült református templom alapjaira. 1804-ben Dégenfeld Schonburg Imre építtette át, klasszicista stílusban. Bár a 20. század során sokat vesztett jellegéből, de látványa ma is lenyűgöző. A kastély mai formáját 1768-ban nyerte el. Kovácsoltvas díszítményei, kovácsoltvas oszlopai még ma is eszünkbe juttatják Kazinczy Ferenc lelkesen dicsérő mondatait, aki gyakori vendége volt a kastélynak: "olyan királyi épület kicsinyített mása, hogy a szemlélőt frappírozza". A 18. és a 19. században igen élénk szellemi élet folyt a kastélyban. Gyakori vendég volt itt Kazinczy Ferenc, Kölcsey Ferenc, Csokonai Vitéz Mihály, a reformkor nagy egyénisége Széchenyi István és az 1848–49-es forradalom és szabadságharc tábornoka, Nagysándor József. A háború után a kastélyban 2002-ig gyermekotthon működött. Az Önkormányzattól 2002-ben magánbefektető vásárolta meg azzal a szándékkal, hogy felújítja az épületet és gyógyszállót alakít ki benne a helyi termálvízre alapozva. A befektető forráshiányra hivatkozva ezidáig nem teljesítette vállalt ígéreteit. A kastélyt és parkját 2010 nyarán óriási erejű vihar tépázta meg, amely további állagromláshoz vezetett. Az épület további sorsa egyelőre bizonytalan.</p>
<p>2. A TERÜLET ÁLTALÁNOS FELMÉRÉSE</p>
<p>2.1. Megtalálható még a védettség indoka a területen? - Igen</p> <p>Szükség esetén részletezés, "Nem/Részben" válasz esetén indoklás:</p>

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

2.2. Milyen élőhelyek mozaikok borítják a területet és milyen arányban?

% Erdő

% Gyep

% Cserjés

% Vizes terület

100 % Egyéb

kastélypark

2.3. Élőhelyi besorolás ÁNÉR- szerint (<http://www.novenyzetiterkep.hu/?q=magyar/node/45>):
P6

2.4. Területhasználat (kérjük, jelölje az észlelteket):

Egyéb típus: parkfenntartás

Jellemzőik, intenzitás: Évtizedekig elhanyagolt volt, jelenleg tulajdonosváltás utáni felújítás zajlik.

2.5. Folyik-e természetvédelmi kezelés a területen? - Nem

Egyéb típus:

2.6. Megtalálhatóak-e az alábbi özőnfajok a területen, s milyen mennyiségben:

Akác: Sok

Selyemkóró: Nincs

Parlagfű: Kevés

Magas/kanadai aranyvessző: Nincs

Japánkeserűfű: Nincs

Gyalogakác: Nincs

Bálványfa ("ecetfa"): Kevés

Keskenylevelű ezüstfa: Nincs

Muflon: Nincs

Egyéb (nevezze meg): kései meggy, Phytolacca americana, zöldjuhar

2.7. Része a terület a Natura 2000 hálózatnak? - Nem

Egy része: %

2.8. Érintkezik a terület más természetes élőhelyekkel? - Igen

2.9. Ha igen, milyen típusú élőhellyel?

erdő

2.10. Érintkezik a terület más természetvédelmi oltalmat élvező területtel? (pl. Natura 2000, országos védettség, ex lege) - Nem

2.11. Ha igen, milyen természetvédelmi oltalmat élvező területtel? -

2.12. Van védettséget jelző tábla a területen? - Igen

Darabszám: 1

Állapotuk: rossz

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

2.13. Vannak vadgazdálkodási létesítmények a területen?

Magasles: db

Vadetető: db

Szóró: db

Egyéb (név és db):

Nincs

3. Védett és fokozottan védett, ill. Natura 2000-es növényfajok és számolt vagy becsült mennyiségük felsorolása

(a becslés lehet tőszámra, vagy területnagyságra vonatkoztatott, fokozottan védett faj esetében pontos tőszámmal kell megadni)

Védett, fokozottan védett növényfajok nem találhatók a területen. A kastélypark megmaradt idős fái kimagasló tájképi értékkel bírnak, kiemelendők a kocsányos tölgyek, illetve a platánok, tulipánfa, amerikai vasfa egyedek.

4. Védett és fokozottan védett, ill. Natura 2000-es állatfajok és számolt vagy becsült mennyiségük

(fokozottan védett fajoknál pontos állomány nagyságot kell megadni)

Miután zárt terület, jelentős zoológiai értékek feltárására nem került sor.

5. Egyéb észrevétel

Hajdú-Bihar megye legjelentősebb, valóban pazar főúri kastélya, sajnos a park 2010-ben jelentősen megrongálódott egy szélviharban. Jelenleg uniós fejlesztési pályázat keretében folyik a kastély felújítása és turisztikai létesítményné alakítása. Tulajdonosa egy debreceni székhelyű építőipari vállalat. A hányatott sorsú kastély és kastélypark pontosan megérett arra, hogy értő és gondoskodó kezekbe kerüljön.